

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Notitia Congregationum Et Tribunalium Curiae Romanæ

Plettenberg, Hunold

Hildesii, 1693

§. 1. De origine sacrorum Inquisitorum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63032)

Tribunal conferre beneficium, & instituere provisum potest & nemo alius sine vitio attentatorum. *De Luca l. c. n. 99.*
 Representat enim Rota Tribunal Pontificum, & ordinariam habet jurisdictionem, quæ habitualiter penes omnes Auditores existit, licet singuli solum sint Judices delegati, cum commissiones causarum inter illos per ordinem referendæ & explicandæ distribuuntur. *De Luca l. c. n. 5.*

C A P U T XVI.

De Congregatione Sancti Officii, seu Tribunali universalis inquisitionis.

§. I.

De Origine sacrorum Inquisitorum.

1. *Episcopis incumbit extirpare errores & hereses.*
2. *Cum id à quibusdam negligetur, instituti sunt inquisitores.*

3. Pri-

iverfam
 n eadem
 cum vul-
 tem ap-
 Trid. Dist.
 e in Ro-
 stiores
 lum po-
 Decreta
 quod ap-
 tiam al-
 æ; Quia
 tia mu-
 hoc est,
 per Tur-
 nte pro-
 runt. De
 Rota ad
 isa quæ
 dem de-
 o, quo
 causam
 rticulari
 um aut
 andaret.
 Benefi-
 c solum
 Tribu-

3. Primum inquisitorem fuisse B. Petrum de Castro novo putant nonnulli.
4. Sed verius primus hoc nomine appellatus fuit S. Dominicus.
5. Cujus Alumni per Italiam, Hispaniam & Sardiniam Inquisitores constituti sunt.
6. Inter primos fuit S. Petrus Veronensis.
7. In Italia munus Inquisitorum hoc tempore exercent PP. Dominicani, & Ordinis S. Francisci Minores Conventuales.
8. In Hispania vero Clerici seculares.
9. Ubi etiam instituta est Congregatio sancti Officii.
10. In cæteris Provinciis Catholicis funguntur Officio Inquisitorum Episcopi.
11. Etiam ubi inquisitores sunt ex jurisdictione ordinaria.

I.

INter cætera Episcoporum munera illud præ cæteris proprium ac præcipuum est, ut populum sibi concredicum dogmata veræ fidei doceant, eumque à perversis impiorum hominum doctrinis, omni diligentia ac cura tueantur.

2. Verum ut refert Simancas *de Cathol. instit. tit. 25. n. 4.* cum ob varias Episcopalis officii curas, & negotia, quibus

Sæpenumero implicantur Episcopi, ut pares omnibus esse non possint, vel propter eorum absentiam, vel aliquorum etiam ignaviam, aut imperitiam, Officium hoc tanti momenti in quibusdam locis neglectum fuerit; Ideo Romanus Pontifex Supremus universalis Ecclesiæ Pastor pro sollicitudine, quam habet, ne oves à Christo sibi commissæ hæreticâ lue inficiantur, demandavit munus inquirendi in pravam doctrinam, & animadvertendi in Hæreticos certis quibusdam Judicibus, qui ob id Sacri, & Apostolici Inquisitores appellantur.

3. Primum hæreticæ pravitatis Inquirentem ab Innocentio III. Pontifice constitutum fuisse B. Petrum de Castro Novo Monacho Ordinis Cisterciensis in Cœnobio Fontis Frigidi in Francia refert Ludovicus Paranus l. 2. de origine inquisitionis c. 1. his verbis: *Sanctissima Inquisitionis Officium eo tempore sumpsit exordium, quo impiis erroribus & blasphemis execrabilibus Albigenis Comitatus Tolosanus infectus, & pene extinctus erat. Tunc enim gloriosus DEUS in Innocentio III. Summo Pontifice*

fice eam mentem iniecit, ut Petrus de Castro Novo Monachum virtutis, & sanctitatis gloria florentem crearet Legatum, & ad illam Provinciam ad Christum Salvatorem nostrum reducendam mitteret. Idem tradit Vincentius Bellovacensis in *spec. Hist.* l. 29. c. 93. aliique.

4. Quamvis vero B. Petrus de Castro Novo missus fuerit ab Innocentio tanquam Legatus, & Missionarius Apostolicus contra Albigensum errores, & perversa dogmata, titulum tamen Inquisitoris eidem attributum fuisse non reperio; Sed hunc S. Dominico Ordinis Prædicatorum Fundatori primo delatum esse testantur Historiæ, circa annum millesimum ducentessimum octavum, quando ex Hispania Episcopum suum comitatus contra Albigensum aliorumque errores fidem Christi in partibus Tholosanis magno zelo propugnavit.

5. Cumque eodem sæculo Hæretici, qui à nonnullis Cathari, Patareni, Virtæ-Credentes, ab aliis Albanenses, Comotezenses, & Bagianenses, ab aliis aliter appellantur, iidemque esse videntur

eur, qui in Provincia Tolosana, sed in plures Sectas divisi, ulterius virus suum in Italiam, Lombardiam maximè & Pedemontium, tempore Schismatis, quod contra Alexandrum III. Pontificem Fredericus Imp. fovit, ut est in vita S. Galadini Archi-Episcopi Mediolanensis, effunderent, opposuit se illis quoque annuente Summo Pontifice, istis in locis idem S. Dominicus, & exinde factum, ut alumni ejus, qui integritate vitæ, & literarum scientia florebant, Inquisitores hæreticæ pravitatis per Italiam, Hispaniam, Siciliam & Sardiniam à Sede Apostolica constituti sunt.

6. Inter primos Inquisitores in Italia post S. Dominicum fuit clarissimum illud fidei Catholicæ Lumen S. Petrus Veronensis, qui Anno 1232. Mediolani constitutus est Inquisitor à Gregorio IX. *Comenius*, in quo officio confirmatus videtur ab illius Successore Innocentio IV. *Thom. de Lentino*, qui etiam eidem munus contulit pro ditione Cremonensi. *Oder. Raynaldus in Chronolog. ad Annum 1252.* Eodem Inquisitoris Officio functus est Sanctus Florentiæ. *Tægius. & Comi. Franc. Bellarminus, totaque Lombardia Seraph. Razius*

zius

rius, in qua etiam pro fide sanguinem suum Martyr gloriose profudit.

7. Hoc munus Sacrorum Inquisitionum contra Hæreticorum pestem exequuntur hodie dum PP. Dominicani per totam ferè Italiam excepta Tuscia, in quæ hæc Provincia Authoritate Pontificia Fratribus Ordinis Minorum Conventualium demandata est, ideoque in Congregatione S. Officii, unus ex hoc Ordine inter Consultores confidet, ut dicetur infra. In nonnullis etiam Civitatibus Sereniss. Domini Veneti & Patavii Inquisitores sunt Patres ejusdem Ordinis D. Francisci.

8. In tota vero Hispania Ferdinando V. Aragoniæ, & Castellæ rege stipulante abdicavit se Dominicanorum familia Inquisitionum officio circa Annum 1486, & Authoritate Pontificis commissum id est Clericis sæcularibus Canonum & Legum peritis.

9. Quare jussu Regis & ex permissione Pontificis instituit Cardinalis Mendozius officium S. Inquisitionis, eique adhibito Doctorum Virorum consilio leges & ordinem præscripsit in tota Hispania, & Regnis, Provinciis Insulisq; Regi Catholico subjectis observandum. *axov t. 1. l. 8.*

l. 8. c. 18. Senatores hujus S. Congregationis offeruntur Regi approbandi, qui ab Inquisitore Generali electi fuerint; Hic vero ad nominationem Regis à Pontifice creatur. *Simanc. Cath. inst. tit. 24. n. 6.*

10. In cæteris Regnis ac Provinciis Catholicis, ut Gallia, Germania, Polonia, aliisque in quibus non sunt constituti Inquisitores Apostolici, funguntur hoc munere Episcopi, quibus jure communi id competit, ut in omnes Hæreticos non exemptos tanquam Ordinarii Judices inquirent, in exemptos vero tanquam à Romana Sede delegati, & si in hoc suo munere negligentes fuerint, Episcopatu privantur. *Conc. Milevit. c. 25. Tolet. II. Can. 7. Lateranense. sub Innocentio III. c. 3.*

11. Hæc ordinaria Episcoporum jurisdictionis non tollitur omnimodè iis in locis, in quibus Authoritate Pontificia Inquisitores constituuntur, sed utrique possunt seu simul, seu seorsim de Hæresi cognoscere. *Clem. 1. §. Propter quod de Hered. Simanc. de Cathol. inst. tit. 34. n. 38.* Et si Episcopus seorsim cognoscat, debent acta judicii Inquisitoribus communicari, ac vice versa, ut per utrosque

P P

simul

simul sententia feratur. *Clem. 1. §. 1. de Heret. c. Ut commissi §. privandi de Heret. in 6.* In Hispania si non conveniunt Episcopi & Inquisitores, defertur causa ad Senatuum Inquisitionis, si nec Senatores conveniant, devolvitur tota causa ad Romanum Pontificem. *Simanc. l. 6. tit. 25. num. 4.*

§. 2.

De Qualitatibus Inquisitorum.

1. Prima est etas quadraginta annorum.
2. Nisi deputentur à Papa, vel sint pro Hispania vel Lusitania, tunc enim 30. anni sufficiunt.
3. Secundo requiritur, ut Inquisitor sit Theologus, vel Canonista. Sed uter aptior?
4. Tertia qualitas est prudentiæ
5. Quarta morum & vitæ honestas.
6. Quinta legitima potestas & jurisdictio.
7. Quam olim habebant à Generalibus & Provincialibus Ordinum.
8. Nunc à Pontifice, vel Congregatione sancti Officii.